เอกสารแจกฟรี
ปีที่ 3 ฉบับที่ 9 กันยายน 2559

DDC WATCH
จับตาโรคและภัยสุขภาพ

“แสวงบุญฮัจย์” ให้ปลอดภัย ห่างไกลโรค

ผู้ที่จะเดินทางประกอบพิธีฮัจย์

ก่อนเดินทาง

ต้องตรวจสุขภาพ / ฉีดวัคซีน / ซ้อมเดิน

ระหว่างประกอบพิธีฮัจย์

ล้างมือ / หลีกเลี่ยงสัมผัสผู้ป่วยและฟาร์มสัตว์หรือสัตว์ป่า / กินอาหารสุกใหม่

หลังกลับจากพิธีฮัจย์

สังเกตอาการเจ็บป่วย / หากมีป่วยควรพักอยู่บ้าน สวมหน้ากากป้องกันโรค / อาการไม่ดีขึ้นพบแพทย์

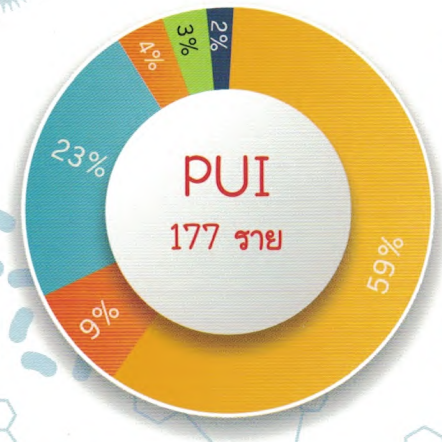

- **การประกอบพิธีฮัจย์** เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ที่จะต้องเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองมักกะห์ และเมืองมะดีนะห์ ประเทศซาอุดิอาระเบีย เป็นประจำทุกปี
- ปี พ.ศ. 2558-2559 **ชาวไทยมุสลิม**จำนวน **13,000 คน** เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ซึ่งต้องเตรียมความพร้อมทั้งความรู้ในการประกอบพิธี และความพร้อมด้านสุขภาพกายและจิต
- **กรมควบคุมโรค**ให้ความสำคัญ และสนับสนุนการเดินทางไปประกอบศาสนกิจของชาวไทยมุสลิมอย่างต่อเนื่องมาตลอด
- ผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ มาจากหลายเชื้อชาติทุกภูมิภาคของโลก ต้อง**อยู่รวมกันในสถานที่จำกัด**เป็นระยะเวลา 4–6 สัปดาห์ จึง**มีโอกาสเกิดการระบาด**ได้ โดยเฉพาะโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ และโรคติดเชื้อระบบทางเดินอาหาร รวมทั้งโรคไข้กาฬหลังแอ่น ซึ่งต้องจึงมีการ**ฉีดวัคซีน**ป้องกันโรคให้ผู้แสวงบุญ
- การป้องกันโรคสำหรับผู้แสวงบุญ ตรวจสุขภาพ ฉีดวัคซีนตามที่กำหนด ปฏิบัติตัวตามคำแนะนำ **หลังกลับ**สังเกตอาการ**ป่วย** 14 วัน ถ้าป่วยให้พบแพทย์ **แจ้งประวัติการเดินทาง**

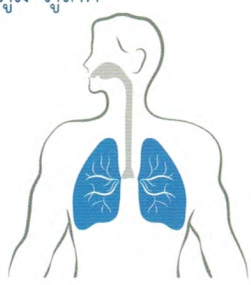

การเฝ้าระวังผู้แสวงบุญ ที่เดินทางกลับจากการประกอบพิธีฮัจย์

- 2% Influenza B
- 3% เชื้อแบคทีเรียหรือไวรัสอื่นๆ
- 4% Influenza A non-subtype
- 9% Influenza A (H1),
- 23% Influenza A (H3),
- 59% ไม่พบเชื้อ

ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน-1 พฤศจิกายน 2558 มีผู้แสวงบุญที่ลงทะเบียนกับกรมการศาสนา เพื่อเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ กรุงเมกกะ ประเทศซาอุดิอาระเบีย รวม 10,434 คน เดินทางกลับเข้ามายังประเทศไทย ผ่านเข้ามาทางด่านควบคุมโรค 5 แห่ง ได้แก่ สนามบินท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ภูเก็ต นราธิวาส หาดใหญ่ และสุราษฎร์ธานี รวม 10,350 ราย

พบผู้มีอาการป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (Patients under investigated : PUI) 177 ราย มีผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อสาเหตุ 70 ราย ร้อยละ 39.54

ภาพรวมของประเทศไทย **ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม–31 ธันวาคม 2558** สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางรวม 432 ราย เป็นชาวไทย 348 ราย (ร้อยละ 80.55) ชาวต่างชาติ 84 ราย (ร้อยละ 19.45) ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ **พบสารพันธุกรรมของ MER-CoV 1 ราย** (ชาวโอมานเดินทางเข้ามารับการรักษา) ไม่พบสารพันธุกรรมของ MER-CoV 426 ราย และไม่ได้ส่งตัวอย่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ 5 ราย

วันที่ 31 มกราคม 2559 พบผู้ป่วยยืนยัน 1 ราย เป็นชาย อายุ 71 ปี ชาวโอมาน มีผู้สัมผัสผู้ป่วยรายนี้ทั้งหมด 252 คน พบผู้สัมผัสผู้ป่วยเสี่ยงสูง 40 คน ติดตามได้ทั้งหมดไม่พบการแพร่กระจายเชื้อเพิ่มเติม

กรมควบคุมโรคให้ความสำคัญและสนับสนุนการเดินทางไปประกอบศาสนกิจของชาวไทยมุสลิมอย่างต่อเนื่องมาตลอด

โรคที่ต้องระวัง !!!!! สำหรับผู้แสวงบุญ

โรคไข้กาฬหลังแอ่น ผู้แสวงบุญทุกคนต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้กาฬหลังแอ่นก่อนเดินทางเข้าประเทศอย่างน้อย 10 วัน

โรคระบบทางเดินหายใจ
ได้แก่ โรคไข้หวัด หลอดลมอักเสบ ปอดบวม

โรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคลมแดด อ่อนเพลียจากความร้อน โรคกล้ามเนื้อ หัวใจขาดเลือดอย่างเฉียบพลัน เป็นต้น

โรคผิวหนัง ภูมิแพ้ ผด ผื่นคัน

MERS
โรคเมอร์ส

โรคเมอร์ส หรือ โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง
พบการระบาดส่วนใหญ่อยู่ในประเทศแถบตะวันออกกลาง ได้แก่ ซาอุดิอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อียิปต์ อิหร่าน จอร์แดน คูเวต เลบานอน กาตาร์ โอมาน และเยเมน พบผู้ป่วยส่วนมากที่ประเทศซาอุดิอาระเบีย

โรคระบบกล้ามเนื้อและกระดูก
ได้แก่ ปวดหลัง ปวดข้อ พบได้บ่อยในผู้สูงอายุ

โรคระบบทางเดินอาหาร
ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง โรคอาหารเป็นพิษ

ร่วมกันทำ ป้องกันได้

หน่วยงานสาธารณสุข มีการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปร่วมพิธีฮัจย์โดยจัดแผนดำเนินการเป็น 3 ระยะ

ก่อนเดินทาง

- ตรวจสุขภาพอุจญาดย์หรือผู้แสวงบุญและขึ้นทะเบียนพร้อมประเมินสุขภาพ และให้บริการวัคซีนและบันทึกประวัติการได้รับวัคซีนในใบรับรองการฉีดวัคซีน (สมุดเล่มเหลือง)
- ให้ความรู้แก่อุจญาดย์ และแซะห์ (ผู้นำทีมไปฮัจย์) เรื่องโรคที่ควรระวังและการปฏิบัติตัวระหว่างประกอบพิธีฮัจย์
- ตรวจใบรับรองการฉีดวัคซีน แก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ เช่น ท่าอากาศยานหาดใหญ่ สนามบินจังหวัดนราธิวาส สนามบินดอนเมืองและสนามบิน

ระหว่างประกอบพิธีฮัจย์

- ติดตามสถานการณ์เฝ้าระวังโรคติดต่อ และประสานข้อมูลการเจ็บป่วยจากหน่วยพยาบาลไทย ติดตามได้จาก http://www.sasuk12.com

หลังกลับจากพิธีฮัจย์

- เฝ้าระวังโรคติดต่อ และตรวจคัดกรองโรค แก่อุจญาดญ์หรือผู้แสวงบุญที่กลับจากประกอบพิธีฮัจย์ ณ ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ทุกแห่ง
- ประสาน สนับสนุน ส่งต่อผู้ป่วย (กรณีเจ็บป่วย) ไปยังโรงพยาบาล และ เฝ้าระวัง ติดตามผู้ป่วยสงสัยโรคติดต่อร้ายแรง ประสานโรงพยาบาล รพ.ส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่
- ให้บัตรติดตามสุขภาพ (Health Beware Card) แก่อุจญาดย์ทุกราย
- ประชาสัมพันธ์ เรื่อง อาการของโรคเมอร์ส (โรคทางเดิน

ร่วมกันทำ ป้องกันได้

ผู้ที่จะเดินทางประกอบพิธีฮัจย์

ก่อนเดินทาง

- ต้องตรวจสุขภาพ ถ้ามียากินประจำเตรียมยาให้พอและเขียนชื่อยาเป็นภาษาอังกฤษ
- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้กาฬหลังแอ่น โรคไข้หวัดใหญ่ที่สถานบริการสาธารณสุข
- เตรียมตัวด้านกำลังกายให้พร้อม ซ้อมเดินระยะทางไกลประมาณ 1-3 กิโลเมตรไว้เป็นประจำ
- ศึกษาแนวทางการปฏิบัติตนเอง เพื่อป้องกันโรคช่วงเดินทางแสวงบุญ

ระหว่างประกอบพิธีฮัจย์

- หากมีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ ควรสวมหน้ากากป้องกันโรค และหลีกเลี่ยงการสัมผัสคลุกคลีกับบุคคลอื่น เมื่อไอหรือจามใช้กระดาษชำระปิดปากและจมูกทุกครั้ง และทิ้งในถังขยะที่ปิดมิดชิดและล้างมือให้สะอาด
- หลีกเลี่ยงการคลุกคลีกับผู้ป่วยระบบทางเดินหายใจ หรือผู้ที่มีอาการไอหรือจาม
- ล้างมือด้วยสบู่และน้ำให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร และภายหลังจากเข้าห้องน้ำทุกครั้ง หรือเมื่อสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วยหรือสิ่งแวดล้อมที่ผู้ป่วยสัมผัส
- หลีกเลี่ยงการเข้าไปสัมผัสกับฟาร์มสัตว์หรือสัตว์ป่าต่าง ๆ หรือดื่มนมสัตว์ โดยเฉพาะอูฐ ซึ่งอาจเป็นแหล่งโรคของเชื้อได้
- รับประทานอาหารที่สะอาด สุกใหม่ ๆ หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่ค้างมื้อ ควรอุ่นให้ร้อนก่อนรับประทานทุกครั้ง

หลังกลับจากพิธีฮัจย์

- ให้สังเกตอาการเจ็บป่วยต่ออีก 14 วัน หากมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ควรพักอยู่บ้าน สวมหน้ากากป้องกันโรค และล้างมือบ่อยๆ หากอาการไม่ดีขึ้นภายใน 2 วัน หรือ มีอาการไข้สูง หอบเหนื่อย หายใจลำบาก ควรไปพบแพทย์พร้อมแจ้งประวัติการเดินทาง
- หากมีอาการป่วยและได้เข้ารับการรักษาในสถานบริการสาธารณสุขในต่างประเทศ ระหว่างประกอบพิธีฮัจย์ ควรแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ทราบเมื่อกลับมาแล้ว

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมสามารถสอบถามได้ที่

สายด่วนกรมควบคุมโรค
โทร 1422
หรือกลุ่มโรคติดต่อระหว่างประเทศ
สำนักโรคติดต่อทั่วไป
โทร 0-2590-3232-5

ที่ปรึกษา ธนรักษ์ ผลิพัฒน์
ผู้เขียน สำนักป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา
กองบรรณาธิการ เสาวพักตร์ ฮิ้นจ้อย ดารินทร์ อารีย์โชคชัย สิริลักษณ์ รังษีวงศ์ บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ นิยดา ยศวัฒน
ออกแบบ ชฎาบุญ บุญสิริวรรณ
จำนวน 13,000 ฉบับ
จัดทำโดย สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ตึก 4 ชั้น 6 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข